

พลบของโปรแกรมการดูแลสุขภาพช่องปาก ของผู้ป่วยโรคเบาหวานที่ใส่ฟันเทียม และรับบริการที่คลินิกเบาหวาน โรงพยาบาลวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี

อนันต์ พิระนันท์รังษี* ท.บ.

บทกัตยย่อ

การศึกษานี้เป็นการวิจัยกึ่งทดลองเพื่อศึกษาการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม การดูแลสุขภาพช่องปาก การรับรู้ความสามารถของตนเองในการดูแลสุขภาพช่องปาก และสภาวะสุขภาพช่องปากของผู้ป่วยโรคเบาหวานที่ใส่ฟันเทียมหลังโปรแกรมการดูแลสุขภาพช่องปากในคลินิกเบาหวานโรงพยาบาลวารินชำราบ อำเภวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานีศึกษาในกลุ่มทดลอง 50 คนและกลุ่มเปรียบเทียบ 50 คน โดยทั้ง 2 กลุ่มทำแบบสอบถามพฤติกรรม การดูแลสุขภาพช่องปาก การรับรู้ความสามารถของตนเองในการดูแลสุขภาพช่องปาก และประเมินสภาวะสุขภาพช่องปากก่อนและหลังการเข้าร่วมโปรแกรม กลุ่มทดลองได้รับการสร้างเสริมความรู้ พัฒนาทักษะ ด้วยการบรรยายอภิปรายกลุ่ม และแลกเปลี่ยนเรียนรู้เป็นเวลา 4 สัปดาห์ต่อเนื่อง ส่วนกลุ่มเปรียบเทียบได้รับการให้ความรู้ตามบริการปกติผลการศึกษา พบว่า กลุ่มทดลองมีการรับรู้ของตนเองในการดูแลสุขภาพช่องปาก พฤติกรรมการดูแลสุขภาพช่องปาก ดีขึ้นกว่าก่อนการทดลอง และดีกว่ากลุ่มเปรียบเทียบอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p=0.000$) ส่วนค่าดัชนีแผ่นดินรบบจุลินทรีย์ และดัชนีวัดค่าเหงือกอักเสบ น้อยกว่าก่อนการทดลอง และน้อยกว่ากลุ่มเปรียบเทียบอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p=0.000$)

คำสำคัญ : การรับรู้ความสามารถของตนเอง พฤติกรรมการดูแลสุขภาพช่องปาก ค่าดัชนีแผ่นดินรบบจุลินทรีย์ ค่าดัชนีวัดค่าเหงือกอักเสบ โปรแกรมการดูแลสุขภาพช่องปากผู้ป่วยโรคเบาหวานที่ใส่ฟันเทียม

* กลุ่มงานทันตกรรม โรงพยาบาลวารินชำราบอำเภวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี

The Results of Oral Health Care Program on Diabetic Patients Wearing Dentures and Treated in Diabetes Clinic at Warinchamrab Hospital, Ubon Ratchathani Province

Anun Peeranunrungsri* D.D.S

Abstract

This study was a quasi-experimental research that intended to investigate the changes of the diabetic patients' oral health care behavior, the awareness of their ability to do oral health care, and oral health conditions of diabetic patients wearing dentures trained on oral health care program in the diabetes clinic, Warinchamrab hospital. The subjects were 100 diabetic patients wearing dentures at the Warinchamrab hospital, divided equally into two groups: the experimental and comparative groups. Both groups answered the questionnaires about their oral health care behavior and their awareness in ability in taking oral health care of themselves. The subjects' oral health status was evaluated before and after attending the oral health care program. The experimental group was trained to develop their knowledge and skill by lecture, group discussion and sharing for four weeks while the comparative group received normal oral health evaluation. The results indicated that the experimental group's awareness and behavior was better than before involving the program; and significantly better than comparative group. The plaque and gingivitis indexes of the experimental group were lower than before doing the experiment and lower than the comparative group with statistical significance ($p = 0.000$).

Keywords : *awareness in ability of themselves, oral health care behavior, plaque and gingivitis indexes, the oral health care program in the diabetes clinic, diabetes patients wearing dentures*

* Dental Public Health department, Warinchamrab hospital, Ubon Ratchathani Province.